„La Libre”, Belgia: Securitatea Europei depinde de Moldova

Aceasta este concluzia la care a ajuns Maria Udrescu, reporteră la cotidianul francofon din Belgia, „La Libre”, căreia ministra Ana Revenco i-a acordat un interviu în exclusivitate. Dialogul a avut loc la Bruxelles, în contextul participării la cea de-a treia conferință a miniștrilor de interne din zona Dunării. În continuare, găsiți versiunea română a materialului. Interviul în original poate fi accesat aici.

De la începutul agresiunii ruse împotriva Ucrainei, pe 24 fenruarie 2022, Moldova trăiește sub presiune. „Ucraina este în prima linie a frontului, în fața războiului convențional al Rusiei. Noi însă, noi suntem în linia a doua, în fața unui alt război, non-convențional”, al Moscovei, rezumă Ana Revenco, ministrul afacerilor interne din Moldova. În Guvernul pro-european instaurat la Chișinău, ea e cea care poartă sarcina dificilă să asigure ordinea și securitatea publică, gestiunea frontierelor și a migrației, dar și lupta contra crimei organizate. Atâtea domenii afectate profund de conflictul din Ucraina vecină și de strategiile de destabilizare purtate de Rusia. De la Bruxelles, unde participă la o conferință de securitate din zona Dunării, Ana Revnco a acordat un interviu exclusive pentru „La Libre”, descriind situația țării sale, care rămâne hotărâtă să țină piept Rusiei și să-și continue calea europeană.

Sâmbăta trecută, acordul privind exportul de cereale în Marea Neagră a fost prelungit cu 120 de zile. Rusia vorbește despre 60 de zile, punând la îndoială soarta acestei inițiative care facilitează exportul de cereale în lume, în ciuda blocajului rusesc al porturilor ucrainene. Cum a afectat acest blocaj Moldova, la început?

Tot ceea ce era transportat prin Marea Neagră a fost redirecționat către rutele terestre. Din Ucraina în Polonia, din Ucraina în Moldova și România, spre Uniunea Europeană. Pentru noi, acest lucru a însemnat o presiune fără precedent la punctele de trecere a frontierei, asupra infrastructurii, drumurilor noastre. Vorbim de trafic intens, blocaje, cu șiruri de camioane de până la 25 km... Or, acest context sporește şi riscul criminalității transfrontaliere (trafic de droguri, persoane etc.)

Acum în joc este menținerea schimburilor comerciale (nu numai de cereale) ale Moldovei, dar și ale Ucrainei. Am acționat, de exemplu, negociind cu România și Ucraina deschiderea de noi puncte de trecere a frontierei. Dar în ciuda acestui acord (la Marea Neagră), cozile se mențin constant pe drumuri, la vamă, în centrele de

încărcarea și descărcare a mărfurilor. Și timpul recoltei se apropie. Presiunea va crește, din nou, cozi, nervozitate, afaceri blocate, costuri artificiale, creșteri de prețuri, întârzieri de livrare și anxietate pentru toată lumea.

Și această situație face jocul Rusiei…

Rusia folosește această situație ca pe un instrument de control, o pârghie de negociere. Din contra, dezvoltarea rutelor alternative și interconectarea rutelor de transport (cu UE) vor crește costurile războiului pentru Moscova, deoarece acestea îi vor reduce din capacitatea sa de influență, cea de a-și pune în practică șantajul, inclusiv asupra Bruxelles-ului. Noi vom face tot ce este necesar pentru a favoriza această conexiune.

Singurul port moldovenesc accesibil navelor maritime este cel de la Giurgiulesti, pe Dunăre. În contextul actual, acesta a devenit un punct strategic, prin care tranzitează tot mai multe mărfuri. În ce măsură acest lucru reprezintă o provocare pentru țară?

Rusia poartă un război hibrid. Dacă ea reușește – și a reușit în mai multe rânduri – să instaureaze un guvern pro-rus la Chișinău, scopul va fi menținerea în izolare nu doar a Republicii Moldova, dar și a întreagii regiuni și exercitarea unei presiuni asupra Bruxelles-ului. Acest obiectiv vizează și portul Giurgiulesti. Prin Giurgiulesti, Rusia ar putea interveni prin blocarea fluxurilor pe Dunăre. Vorbim, așadar, despre accesul direct al Moscovei la Marea Neagră.

Este o miză comercială, pentru transportul de cereale, dar și geopolitică și militară, într-un context de război. Aceasta ar fi o modalitate (pentru Rusia) de a se apropia de bazele NATO, pe flancul de Est. O multitudine de interese sunt puse în joc în jurul Giurgiuleștiului, care reprezintă o joncțiune dintre România, Moldova şi Ucraina. Să nu uităm nici de mediul ambiant, care este afectat de fluxuri sporite de transport. Dacă toate aceste fluxuri – care pot spori nivelul de poluare – pe Dunăre nu sunt gestionate corespunzător, ne-am putea confrunta cu un dezastru ecologic pentru faună și floră.

Capacitățile de gestionare pot fi îmbunătățite?

Da, dar este nevoie de resurse. Bugetul Moldovei a fost drenat pentru a face față crizei generate de șantajul energetic rusesc. Factura la gaz a crescut de cinci ori, și prețurile la combustibil au crescut într-o perioadă foarte scurtă. Anul trecut, am avut o inflație de peste 30%. Pentru a permite oamenilor să trăiască în continuare, Guvernul a intervenit masiv cu compensații, a trebuit să recurgă și la ajutor din exterior. Dar asta înseamnă că nu a putut face investiții în economie.

Este exact scopul Moscovei…

Anume așa se generează un război hibrid: șantajând securitatea alimentară, energia, mobilitatea, migrația... Un exemplu: spațiul aerian al țării este pe jumătate închis din cauza riscurilor de securitate. Rutele de transport sunt mai puține. Unii agenți se retrag de pe piaţă. Impactul asupra ritmului economiei nu se lasă așteptat. La aceasta se mai adaugă și alertele false cu bombă, care apar adesea pe aeroportul din Chișinău. Acesta le permite oamenilor să călătorească, să stabilească conexiuni, să negocieze, a semneze contracte sau a primească investitori. O alarmă falsă înseamnă oprirea temporară a acestor activități pentru a verifica amenințarea, zboruri anulate, oameni care se gândesc de două ori înainte să vină sau să plece cu avionul. Unii aleg căile terestre, dar acestea pot fi și ele blocate. Se creează anxietate, nervozitate. Adăugați la aceasta dezinformarea (rusă), care spune că această situație este provocată de incapacitatea Guvernului Republicii Moldova, de opțiunea sa europeană. Mesajul este: „Dacă ne ascultați, Moscova are soluţia".

Moldova face față unor „manisfestații" orchestrate de Rusia pentru a destabiliza țara. Care este situația în acest moment?

Aceste așa-zise proteste au loc de patru luni, în fiecare weekend, uneori și în zilele lucrătoare.
Transportul acestor grupuri este organizat, finanțat, oamenii sunt plătiți. Acest lucru a fost demonstrat în timpul anchetelor noastre, am sechestrat milioane de dolari, euro, lei. Aceste evenimentele nu reprezintă o manifestare veridică a dreptului la libera exprimare: acest drept este instrumentalizat de Rusia. Persoane special pregătite de serviciile secrete rusești sunt aduse în Moldova să creeze grupuri de provocatori. De asemenea, sunt folosiți copiii, persoanele cu probleme de sănătate mintală, persoanele în vârstă, pe care le scot în linia întâi și-i împing spre reprezentanții forțelor de ordine. Se aruncă cu pietre în clădiri, cu diverse obiecte, inclusiv în direcția poliției. Toate - pentru a escalada violența, pentru a putea arăta cu degetul spre poliție. Și pentru a cere alegeri anticipate, astfel încât să instaureze un guvern pro-rus.

Între timp, miza rămâne deturnarea Guvernului de la dezvoltarea țării, exercitarea unei presiuni constante asupra organismelor responsabile pentru aplicarea legii, drenând energia și resursele noastre. Dar această strategie nu a dat roade. Așa că anul acesta și-au schimbat tactica: organizează revolte nu doar în capitală. Blochează mai multe drumuri. Intervin și mai mult în viața de zi cu zi a oamenilor. Și creează impresia de haos.

Cum Moldova, cunoscută drept țara cea mai săracă din Europa, reușește să facă față acestei presiuni?

Ne-am schimbat modul de opearre pentru a promova cooperarea pe orizontală între serviciile noastre (migrație, managementul frontierelor, lupta împotriva criminalității

etc.) către obiective-cheie. Ne-am dezvoltat capacități de anticipare și analiză a riscurilor, ceea ce ne-a salvat până acum. Ne concentrăm toate resursele acolo unde există cele mai mari riscuri pentru securitate, umane și financiare. De aceea, avem nevoie de analiști, programe analitice, rețele de comunicații pentru date sensibile etc.

Iar resursele sunt limitate…

Nevoia de a fortifica reziliența Moldovei și, prin urmare, a Uniunii Europene, rămâne actuală. Din moment ce nu putem angaja personal suplimentar – și nu este neapărat cea mai eficientă metodă –, putem compensa cu tehnologii. Echipamente de supraveghere video, dispozitive pentru citirea digitală a actelor de identitate, transport echipat cu camere care captează 360 de grade... Am solicitat statelor membre ale UE să facă acest lucru, ajutându-ne să ne dezvoltăm capacitatea tehnologică.

Primiți acest suport suficient de operativ?

Mecanismele vin mai încet decât ne-am dori. Dar primele loturi de ajutor au început să sosească. Este important să subliniem că nu este vorba doar despre securitatea Moldovei, nici pe departe. Înțelegeți că, cu cât Rusia suferă mai multe pierderi în Ucraina, cu atât mai mult investește în războiul neconvențional din Moldova, pentru a obține o poziție de negociere strategică. Suntem un garant al securității în regiune. Prin rezistența noastră, ajutăm Ucraina, contribuim la securitatea Europei. Cu toate acestea, rezistența noastră depinde și de rezistența populației, care trebuie să beneficieze de autorități care le inspiră încredere, stabilitate, o economie durabilă, perspective de viitor.

Perspectiva europeană a devenit și mai reală de când Moldova a obţinut statut de țară-candidată la aderarea la UE.

Ne urmăm obiectivul: acela de a construi o țară liberă, cu alegeri libere, unde lumea areîncredere în autorităţile care pun interesul oamenilor în centrul preocupării lor, o țară în care există acces la justiție demnă de acest nume. De la independența țării, Rusia a intervenit constant încercând să ne izoleze. Mai mult ca oricând, avem nevoie de sprijin economic, pentru întreprinderile mici și mijlocii, pentru a sprijini locurile de muncă locale, care, de asemenea, generează surse de venituri pentru bugetul național și, prin urmare, investiții în proiecte de dezvoltare.

În ultimele douăsprezece luni, am reușit să menținem un mediu de securitate relativ sigur, stabil. Ceea ce reușește să facă în continuare Rusia, din păcate, e să creeze un mediu psihologic nesigur. Dar am dat dovadă de reziliență. De 31 de ani, Rusia ne tot spune: „Nu puteți face nimic fără mine, fără Moscova”. Ba da, putem.

Un interviu de Maria Udrescu, jurnalistă responsabilă de afaceri europene, pentru „La Libre”.

Sursa: https://www.lalibre.be